

Επιτροπή
Προστασίας
Ατόμων με
Νοητική
Αναπηρία

Πιλοτική Έρευνα – Απόψεις αυτοσυνήγορων για το θέμα του Εκφοβισμού (“ Bullying”)

Μαρία Γεωργίου, Λειτουργός
Επιτροπή Προστασίας Ατόμων με Νοητική Αναπηρία

30 Νοεμβρίου 2023

Τί είναι ο εκφοβισμός;

Εκφοβισμός είναι:

- όταν κάποιος προσπαθούν να με εκφοβίσουν
- όταν με κοροϊδεύουν
- όταν με πονούν
- όταν με κάνουν να νιώσω άσχημα συναισθήματα.

Τρόποι εκφοβισμού:

Εκφοβισμός είναι όταν ένα παιδί με κτυπάει με κλοτσιές, χτυπήματα και σπρωξιές.

Εκφοβισμός είναι όταν ένα παιδί λέει στα άλλα παιδιά να μη με κάνουν παρέα.

Τρόποι εκφοβισμού:

Εκφοβισμός είναι όταν ένα παιδί με κοροϊδεύει με άσχημες λέξεις και με κάνει να νιώθω άσχημα.

Εκφοβισμός είναι όταν ένα παιδί λέει ψέματα για μένα.

Τρόποι εκφοβισμού:

Εκφοβισμός είναι όταν ένα παιδί με απειλεί ότι θα μου κάνει κακό, αν δεν κάνω κάτι που θέλει.

Όπως, όταν ζητά να του δώσω χρήματα ή κάποιο αντικείμενο που είναι δικό μου.

Αν δεν το κάνω απειλεί πως θα με κτυπήσει.

Τρόποι εκφοβισμού:

Εκφοβισμός είναι όταν ένα παιδί μου στέλνει στο κινητό ή στον υπολογιστή μηνύματα που με κάνουν να στενοχωριέμαι.

Αυτά τα μηνύματα μπορεί να με προσβάλλουν.

Μπορεί να με απειλούν ή να με κοροϊδεύουν.

Τρόποι εκφοβισμού:

Εκφοβισμός είναι όταν ένα παιδί μου λέει ή μου κάνει κάτι άσχημο και μου ζητάει να μην το πω σε κάποιον μεγάλο.

Όμως, εγώ δεν έχω μυστικά από τη μαμά, τον μπαμπά ή τους δασκάλους μου.

Εκφοβισμός και άτομα με αναπηρίες

Σύμφωνα με έρευνες:

- τα άτομα με νοητική αναπηρία
- τα άτομα με αυτισμό
- τα άτομα με σύνδρομα
- τα άτομα με Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής – Υπερκινητικότητας

➡ Έχουν περισσότερες πιθανότητες να είναι θύματα εκφοβισμού

Πιλοτική έρευνα ΕΠΑΝΑ για το εκφοβισμό

- Το ερωτηματολόγιο σχεδιάστηκε με τρόπο ώστε να είναι εύκολο στην κατανόηση (easy to read)
- Στάλθηκε σε όλα τα Κέντρα Ημέρας που λειτουργούν ομάδες αυτοσυνηγορίας
- Συζητήθηκε στις ομάδες και με τη βοήθεια των εκπαιδευτών/υπεύθυνων ομάδας συμπληρώθηκαν ανώνυμα.

Πιλοτική έρευνα ΕΠΑΝΑ για το εκφοβισμό

Ποια άτομα συμμετείχαν στην έρευνα:

- Συμμετείχαν 7 Δομές/Κέντρα Ημέρας
- Δομές από όλες τις επαρχίες
- Συμπληρώθηκαν 63 ερωτηματολόγια
- Συμμετείχαν άντρες και γυναίκες, άνω των 21 ετών
- Τα ερωτηματολόγια συμπληρώθηκαν ανώνυμα

Πώς ήταν το ερωτηματολόγιο

		ΝΑΙ	ΟΧΙ
			
	Οι άνθρωποι με κοροϊδεύουν		
	Οι άνθρωποι με κοιτούν παράξενα		
	Οι άνθρωποι με κοροϊδεύουν για την εμφάνιση μου		

		ΝΑΙ	ΟΧΙ
			
	Μένω μακριά από άλλους ανθρώπους επειδή δεν είναι καλοί μαζί μου		
	Ανησυχώ για τον τρόπο που μου συμπεριφέρονται οι άλλοι		
 	Κάποιοι άνθρωποι μου στέλνουν μηνύματα με άσχημα λόγια		

Αποτελέσματα πιλοτικής έρευνας

A/A	Ερώτηση	ΝΑΙ	ΟΧΙ
1	Οι άνθρωποι με κοροϊδεύουν	26	37
2	Οι άνθρωποι με κοιτούν παράξενα	33	30
3	Οι άνθρωποι με κοροϊδεύουν για την εμφάνιση μου	30	33
4	Οι άνθρωποι μου συμπεριφέρονται σαν να είμαι μωρό	21	36
5	Οι άνθρωποι με κοροϊδεύουν για τον τρόπο που μιλώ	31	26
6	Ο τρόπος που μου μιλούν με κάνει να θυμώνω	32	25
7	Ορισμένοι άνθρωποι με κάνουν να ντρέπομαι	30	27
8	Μένω μακριά από άλλους ανθρώπους επειδή δεν είναι καλοί μαζί μου	34	29
9	Ανησυχώ για τον τρόπο που μου συμπεριφέρονται οι άλλοι	33	30
10	Κάποιοι άνθρωποι μου στέλνουν μηνύματα με άσχημα λόγια	13	47

Εισηγήσεις για αντιμετώπιση του εκφοβισμού

Για τα ίδια τα άτομα με αναπηρία

- Εκπαίδευση/ενημέρωση των ίδιων των ατόμων για τον εκφοβισμό
- Να γνωρίζουν τα άτομα που μπορούν να αποταθούν για βοήθεια
- Να γνωρίσουν τα άτομα που μπορούν να κάνουν καταγγελία
- Προγράμματα εκπαίδευσης για ενδυνάμωση των ατόμων.
- Προώθηση μηνυμάτων ευαισθητοποίησης μέσω των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης

Εισηγήσεις για αντιμετώπιση του εκφοβισμού

Οικογένεια/Φροντιστές ατόμων με αναπηρία

- Ενημέρωση/Εκπαίδευση της οικογένειας για να γνωρίζουν για τον εκφοβισμό
- Να γνωρίζει η οικογένεια ή ο φροντιστής του ατόμου που μπορεί να κάνει καταγγελία
- Να γνωρίζει η οικογένεια πώς μπορεί να βοηθήσει το άτομο με αναπηρία

Εισηγήσεις για αντιμετώπιση του εκφοβισμού

Σχολείο/Κέντρα Ημέρας/Δομές

- Να γίνουν σεμινάρια με ομιλητές τα ίδια τα άτομα με αναπηρία
- Να γίνονται συναντήσεις των ατόμων με συμβούλους/ψυχολόγους.
- Να δημιουργηθούν έντυπα που αφορούν τον εκφοβισμό σε μορφή easy to read.
- Να γνωρίζουν όλοι για τα δικαιώματα των ατόμων και για τον σεβασμό

Πηγές

- (1) Twyman, K. A., Saylor, C. F., Saia, D., Macias, M. M., Taylor, L. A., & Spratt, E. (2010). Bullying and ostracism experiences in children with special health care needs. *Journal of Developmental Behavioral Pediatrics*, 31, 1-8.
- (2) Sheard, C. , Clegg, J. , Standen, P. , & Cromby, J. (2001). Bullying and people with severe intellectual disability. *Journal of Intellectual Disability Research*, 45(5), 407-415.
- (3) Hamiwka, L. D., Yu, C. G., Hamiwka, L. A., Sherman, E. M. S., Anderson, B., & Wirrell, E. (2009). Are children with epilepsy at greater risk for bullying than their peers? *Epilepsy & Behavior*, 15, 500-505
- (4) Τί είναι ο σχολικός εκφοβισμός (2019) Έρη Παπαμιχαλοπούλου, Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής